

El Teix de 4 Peus

identificació

Família **Taxàcies**

Teix

Taxus baccata

Castellà: tejo

Francès: if

Anglès : yew

Origen: Europa, Caucas.

localització

Comarca: Baix Llobregat

Municipi: Sant Joan Despí
Sant Just Desvern

Indret: Parc de la Torreblanca,
a l'illa principal del llac.

dimensions i descripció

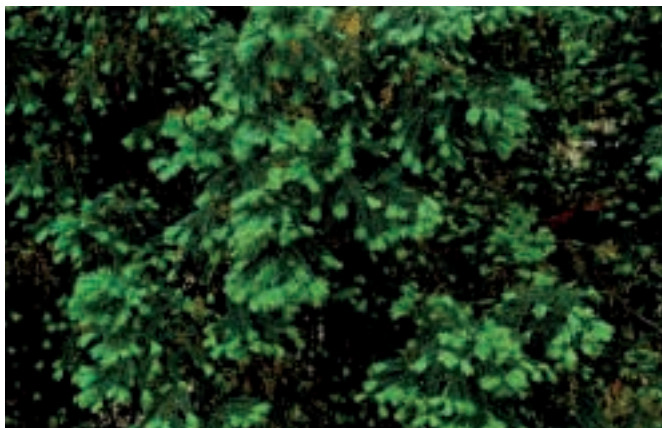
Alçada:	5,5 m
Perímetre dels troncs:	60+82+57+47 cm
Diàmetre màxim de la capçada:	6,0 m
Edat estimada, 2004:	62 anys

El Teix de l'Illa se sustenta damunt de quatre branques principals que surten del mateix nivell del coll de l'arbre. Aquesta peculiaritat li dóna un port molt elegant, més arrodonit i dens del que és habitual en altres exemplars de la mateixa espècie.

singularitat

El seu port peculiar (pel fet d'assentar-se sobre quatre branques principals) i la seva situació en un dels indrets més emblemàtics de Torreblanca, juntament amb el valor simbòlic i ecològic de l'espècie, per altra banda molt escassa als nostres parcs, són els motius principals de la seva singularitat.

descripció de l'espècie

característiques morfològiques

Els teix és un arbre robust, de capçada cònica, branques obertes i branquillons penjants. No sol passar dels 5-8 m d'alçada, però en condicions favorables pot arribar als 20 m. Té el tronc principal gros, cobert d'una **escorça** vermellosa que es desprèn en petites tires. Les **fulles**, estretes, curtes i una mica coriàcies, tenen forma d'agulles aplanades i són abundants i persistents, estretint-se bruscament a la base on formen una tireta que s'adhereix a la tija; de color verd fosc per l'anvers i més pàl·lides pel revers, donen a l'arbre un aspecte verd i dens durant tot l'any. El teix és una espècie dioica (amb exemplars masculins i femenins). Les **flors** són minúscules; les masculines s'agrupen en aments i les femenines són solitàries i fan una única llavor, protegida per una càpsula carnosa, vermella i dolça anomenada **aril**. L'aril és l'única part comestible del teix, la resta (fulles, branques, fusta i llavors) contenen taxina, un alcaloide altament tòxic.

característiques ecofisiològiques

Viu en zones temperades d'Europa, Àsia i el nord d'Àfrica. Abasta una àrea molt extensa però discontinua, que va des dels indrets ombrívols i frescos de la terra baixa fins a la zona subalpina.

No acostuma a fer bosquets i se'l troba en torrenteres frondoses i al peu de cingleres, sobretot en sòls calcaris, entre 800 i 1000 m d'altitud. És resistent al vent i a la contaminació i sensible a les gelades. Creix lentament i pot viure més d'un mil·lenni. A Escòcia hi ha el teix de Fortingall, de més de 2000 anys: conta una llegenda que Pons Pilat, fill d'un oficial romà i d'una dona de la localitat, jugava amb aquest teix quan era un infant.

arils

detall fulles i aril

utilització i curiositats

Es cultiva com a arbre ornamental i d'ombra des de molt antic. La seva fusta, compacta i densa, és de gran qualitat i molt apreciada en treballs d'ebenisteria i escultura. Les branques, per la seva elasticitat, anaven molt bé per a fer arcs i ballestes (l'arc de Robin Hood era de fusta de teix). El seu verí es posava a les puntes de fletxa per caçar i pescar i fins i tot s'ha usat en assassinats i suïcidis. Té importants propietats medicinals: antídote contra picades, remei per a malalties de cor, anticancerígen, abortiu, etc. Aquestes qualitats tòxiques i curatives, unides a la seva longevitat, li han conferit un gran simbolisme en diferents tradicions religioses: els celtas el tenen pel seu arbre sagrat, i en molts llocs se'l coneix com a "arbre de la mort" i, junt amb els xiprers, és plantat sovint als cementiris. Al nostre país hi ha una rica toponímia que reflecteix la seva important presència en el passat: la Teixera, la font del Teix, el coll de la Teixeta, la serra des Teix, la canal del Teix, etc. Actualment estan protegits per la Generalitat de Catalunya i és prohibida la tala, recol·lecció o desarrelament de qualsevol de les seves parts.

Panthea (fragment)

*Quan els homes ens enterrin sota els teixos
ta boca carmesí serà una rosa,
i els teus ulls dolços
vibrants campanetes emboirades de rosada;
I quan els blancs narcisos displicents
lliurin els seus petons al vent,
un goig lleuger estremirà la nostra pols
i serem, un cop més, joves amants.*

Oscar Wilde (1854-1900)

